

Ka Tu ka Latviesu Fonda padome priekšsēdis izskaidro šādu faktu: A.A. Kultūras fonda pieņemšana 1970. gadā palieva un premijās vairāk nekā \$14.000, no kurām \$2500 noņemta apmēram \$800, bet šūnālais Jānis Gaitis tāpat kā iepriekšējās gadās, ne cenās.

A. Domāju, ka šo jautājumu var atbildēt vienīgi A.A. Kultūras fonda 1970. gada vadītājs. Apzinot, ka viņu uzdevums nebija viegls, jo diemžēl no ierakstītas summas viss neiznāca. Kāpēc nevienu gadu nav iznācis šūnālais Jānis Gaitis? Nezinu. Ceru, ka turpmāk iznāks vienas gaŗājas gadās.

11. Kas ir mūsu stiprākais rakstais cietokamnia trimdā?

A. Pieņemmu, ka šis jautājums ir nopietni domāts. Domāju, ka meklēt kādu "stiprāko rakstais cietokamnia trimdā" nozīmē mēģināt "stiprāt" vai radīt kādu "stiprāko rakstais cietokamnia trimdā" mītu, izņemot, ja te ir runa par Latviesu valodu un Latviesu kultūru.

JAUNĀS GAITAS INTERVIJA

1. Kas ir Latviesu Fonda un kādi ir tā galvenie mērķi?

A. Latviesu Fonda ir ipatnēja 1970. gadā Mičiganas pavalstī inkorporēta organizācija (non-profit corporation). Latviesu Fonda ir ipatnējs ar to, ka tā darbība ir plānota kā šodienā, tā tālai nākotnei, ar ziedojumu vai aizdevumu principu radot paliekošu līdzekļu bāzi, no kurās katru gadu izmanto tikai ikgadīgo peļņu. Latviesu Fonda katra gada veikumu skala atkarīga no tajā esošā kapitāla ikgadīgās peļņas. Par atbalstāmiem projektiem līdzteikšana ir katram balstiesīgam LF dalībniekam.

Pēc inkorporācijas dokumentiem un statūtiem Latviesu Fonda darbības apjoms ir latviešu kultūras un izglītības sfairās, ieskaitot mūsu kultūras vērtību popularizēšanu dažādās zemās un valodās.

Par LF dalībniekiem var kļūt personas, 18 gadu vecas un vecākas, ģimenes vai organizācijas.

Jāpiezīmē, ka Latviesu Fonda pats nekādus pasākumus tieši neorganizē un neveic, bet stimulē un atbalsta latviešu tautai un tās kultūrai nozīmīgus projektus.

4. Cik veiksmīga bija LF gadskārtējā sanāksme 1971.g. 25./26. septembrī Londonā, Kanadā?

A. Šī gadskārtējā sanāksme, ko LF padome sauc par Nedēļas Nogali Nākotnei (NNN), pēc daudzu dalībnieku atzinuma bijusi viena no labākajām vai labākā sanāksme, kāda tie līdz šim bijusi. Tas pirmā dienā bija veltīta latviešu kultūras problēmu risinājumiem, otra Latviesu Fonda tālakveidošanai.

(5. Domāju, ka šis jautājums jāpārfrāzē un jāatstāj ar Bruna atbildi. Tas ir intervijas sākumā un tieši neattiecas uz LF darbu. Mums abiem atbildot, atbildes būtu par gaŗu, kā arī es nevarētu runāt par austrumkrastu.)

10. Kā Tu kā Latviešu Fonda padomes priekšsēdis izskaidro šādu faktu: Z.A. Kultūras fonds piešķīris 1970. gadā balvas un premijas vairāk nekā \$14.000, no kuriem 2x2 nometne saņēmusi \$600, bet žurnāls Jaunā Gaita tāpat kā iepriekšējos gados, ne centa.

A. Domāju, ka šo jautājumu var atbildēt vienīgi Z.A. Kultūras Fonda 1970. gada vadība. Apzinos, ka viņu uzdevums nebija viegls, jo diemžēl no ienākušās summas visam neiznāca. Kāpēc nevienam gadu nav iznācis žurnālam Jaunā Gaita? Nezinu. Ceru, ka turpmāk iznāks vismaz garajos gados.

11. Kas ir mūsu stiprākais garīgais cietoksnis trimdā?

A. Pieņemu, ka šis jautājums ir nopietni domāts. Domāju, ka meklēt kādu "stiprāko garīgo cietoksni trimdai" nozīmē mēģināt "atrast" vai radīt kādu vēl līdz šim neesošu mītu, izņemot, ja te ir runa par latviešu valodu un latviešu kultūru.

12.

A. Pie piešķirumiem Latviešu Fondā tā priekšsēdim tāpat kā ikvienam balstiesīgam dalībniekam ir tikai viena balss. Tāpēc priekšsēža balss vien parasti nekā neizšķirtu.

13. Cik zaļš ir mūsu trimdas kultūras koks?

A. Savāds jautājums. Mums ir latviskās izglītības iespējas no bērnu dārza līdz latviešu valodas "minora" programmai Rietummičiganas universitātē. Tātad teorētiski bažām šinī jautājumā nemaz nevajadzētu eksistēt.

Kā ir praksē? Diemžēl precīzi varētu atbildēt tikai ar statistiskiem datiem, kas, cik zināms, šinī jautājumā neeksistē. Pēc mana vērojuma ne vairāk par 10-15% no mūsu jauniešiem sasniedz zināšanu līmeni, ar kuru tie spēj objektīvi izvērtēt, ar prieku sevi uzsūkt vai varbūt pat palīdzēt latviešu kultūras tālākveidošanā.

14. Ko Latviešu Fonda vadība vēlētos teikt Jaunās Gaitas lasītājiem?

A. Lūdzu neapmierinieties savā zināšanu iegūšanā par Latviešu Fondu un tā iecerēm tikai ar šo Iso interviju ar diviem tā padomes locekļiem. Papildus informācija pieprasāma caur Jaunās Gaitas redakciju, jebkuru LF padomes locekli, vai rakstot tā padomes priekšsēdim Dr. Valdim Muižniekam 2330 Gull Road, Kalamazoo, Mich. 49001.

Lūdzu domājiet par mūsu tautas un kultūras nākotni. Ja atzīstat Latviešu Fonda principus mūsu tautai šinī laikmetā uzlikto problēmu risināšanā, kļūstiet tā dalībnieks. Patreiz Latviešu Fondā jau ir 155 dalībnieki no 7 dažādām zemēm. Kopējā ienākušā summa pāri par \$44.000. Pirmais piešķirums šinī gadā paredzams apmēram \$2500. apmērā.

12. jautājums

Ja Latviešu Fondam būtu līdzekļi un Tev pilnsapulcē 1971. g. situācijā būtu jāsadala \$5000, apsverot 5 lūgumus, kā Tu sadalītu naudu:

(1) \$5000 jauna latviešu valodas skolotāja algošanai Minsteres ģimnazijā, tāda skolotāja, kuru vēlas paši skolnieki, bet kuru skolas vadība būtu noraidījusi kā nepiedzīvojušu, izvēloties viņa vietā skolotāju ar Latvijas laika skolotāja pieredzi. (Lūgumu parakstījusi Minsteres latviešu ģimnazijas pašpārvalde.)

(2) \$5000 Gaŗezeram. Lūdz mācītājs V. Vārsbergs.

(3) \$5000 latviešu klasiķu darbu izdošanai trimdā. Lūdz trimdas skolotāji un 2x2 vadība.

(4) \$5000 jaunatnes vasaras mītnei un sporta laukuma būvei. Lūdz Toronto un Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņi.

(5) Mūsdienu jaunatnei piemērota žurnāla izdošanai. Lūdz 2 jauni žurnālistikas studenti, apsolot izdot piecus numurus par \$5000 vai vienu paraugnumuru par \$2000.